

BAKIO BIAK ZELAN BAKIO BAKARRA EGINIRAN

Bakio aitatukeran, Goikolea eta San Joanalde baserri bitartean daukagun erri onen inguruan diardugula uste dogu, eta Bakio gaur egun lur eremu ori izanda be, gauzak ez dira beti orrelakoxeak izan. Ze, ez da aaztu bear Zubiaur eta San Pelaio auzoak Bermeorenak zirana. Auzook, baina, aspaldi-aspalditik euken zergak eta kontribuzinoak batu eta administratzeko autonomia. Azken baten, eleizate bateko eskumenak eukezan eta praktikan autonomoak zirala esan leiteke.

Gizaldi onen asikeran, ostera, Aldundiak zergak kobratzeko aalmena kendu egin eutsen auzo bioi eta Bermeoren pean ipini oso-osoa. Orrek aserre andia eragin eutsen erri-tarrei eta 1902an Zubiaur eta San Pelaio bizi-tanlerik geienek Bermeotik bereiztea eskatu eben, Basigogaz bat egiteko. Bermeok ez eban ori onartu eta jokabide ori zapuztu eta galazoteko aalegin andiak egin ebazan, onako argudioak emonez: "por la intromisión de elementos políticos ajenos al común interés de las partes".

argitaratutako Errege Dekretuak Zubiaur eta San Pelaio Bakiora anexionatu ziran.

Edozelan be, errege dekretuak oso argi inoan auzook aurrerantzean Bakio izango zirala, baina ez eban argitzen zeintzuk ziran mugak, ez eta munarriak be. Oneri oratu eutsen Bermeok anexionari, atzera be, oztopoak ipinteko. Orrelan, Bermeoko Udalak Auzitegi Gorenera jo eban erabagi orren kontrako errekurtsua ipiniz. Dana dala, Bakioko Udalak zuurtzia politika bizkorrenenaz jokatu eban. Ezer baino leenago, Tortosan gotzain zereginetan ebulan Félix Bilbao bakiotarra erriko seme kutun izendatu eban. Orren ostean, alkateak gutuna bialdu eutson onakoa adierazoz: "El Ayuntamiento de Bermeo por las influencias o juegos de malabarismos y habilidades en el nuevo trazado que presenta, no tiene otro fin que de hacer demorar la ejecución del real decreto Ley". Eta gutunari amaiera emoteko onakoa eskatu eutson: "Nuestro deseo sería verla ejecutada la disposición dictada, para ello nos encontramos en mo

ZER ALDIZKARIA

Ordaindu, mesedez, ZER aldizkaria! (3.000 pezeta) kontu onetan:

EUSKERAZALEAK

BILBAO BIZKAIA KUTXA

Bilbao, 2095 0000 7 4 20.000 8961-5

Adiskide! Mesedez ZER aldizkaria aurrera eroaten lagundu eiguazu!

Ebagi orri onetan txarteltxu au eta eroan BBK'ra eta ordaindu 3.000 pezeta. Ez dozu ezer be idatzi bear.

Baiña aztu barik esan Kutxan zeure izena eta zeure erriarena.

Eskerrik asko!

Ogeita bi urte geroago, au da, 1924an, Bakioko Udalak lagunduta, ostera be aaleginu ziran Bermeotik banandu eta Bakiogaz bat egiten, sasoi aretako agirian irakurten dan moduan "sería beneficioso y hasta cierto punto conveniente" arrazoa azalduz. Eskakizun ori auzo biotako ia biztanle guztiek sinatu eben, ondokoa zeatz eta luze arrazoituz: ez egoala Bermeo eta auzo bion arteko errepiderik, Bermeogino tarte luzea eukela, tartean makina bat mendi igaro bear ebela, etab. Eta, ganera, geitu eben: "Dificultades que se acentúan durante el largo invierno, con las acometidas de frecuentes temporales que, proviniendo del noroeste azotan este rincón de la Vizcaya". Eskakizun orren aldeko argudioetan be onakoak aitatu ebazan: eskola eta maisuen mantenua bertakoen kontura izatea, Bakioko posta zerbitzua, medikua, garraioa erabiltea, txakolin uzta Bakioko biltegi-eroan eta bertan saltzea, Basigoko eleizkideak izatea eta, ondorioz, bertan bataiatu, ezkondu eta lurperatuak izatea.

Alan, eskari orreek guztiak kontuan artuta, 1927ko urriaren 4an sinatu eta "Gaceta Madrid"en urriaren 6an

tos de nuevamente pedirle con toda confianza vea de procurar se ejecute".

Tortosako gotzainak, aurki, aaleginak egin ebazan, eta, 1932.ean Auzitegi Gorenaren tramitea gaintuta, Bakioko alkateak eskerronak agertu eutsozan eskutitz bidez. Orrenbestez, 1932ko irailaren 10eko agiri baten amaieran onakoa jasoten zan: "Los Barrios de Urkizaur y San Pelayo, es decir, desde el río Estepona ó Concha, se anexionaron a Basigo de Bakio, por Real Decreto de 1927 y a petición de los pobladores de dichos barrios, en contra de las aspiraciones de Bermeo, que recurrió hasta el Tribunal Supremo, y con el apoyo oculto pero decisivo de Félix Bilbao, entonces Obispo de Tortosa e "hijo predilecto de Bakio".

Era alcalde Máximo Zabala, Concejales, Ruperto Ugarte, Francisco Jaureguizar, Francisco Uriarte, Fungencio Garai y Asensio San Pelayo. Secretario, Domingo Laucirica".